

Habo kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola

---

efter tillsyn i Alléskolan
belägen i Habo kommun

Tillsyn i Alléskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Habo kommun under hösten 2015. Alléskolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 10 och den 12 november 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Skolverkets statistik visar att i stort sett alla elever i årskurs 6 läsåret 2014/15 når kunskapskraven i samtliga ämnen utom matematik, där 86,8 procent av eleverna når kunskapskraven.

Enligt skolans egna uppgifter når 100 procent av eleverna i årskurs 3 kunskapskraven i de natur- och samhällsorienterande ämnena våren 2015, medan 77 procent av eleverna når kunskapskraven i ämnet svenska och 81 procent i ämnet matematik.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Föreläggande	2016-04-25
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Ingen brist konstaterad	
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Tillsynen visar inte annat än att verksamheten vid Alléskolan i Habo kommun i huvudsak uppfyller författningarnas krav. Rektorn och huvudmannen måste dock säkerställa att elevers stödbehov utreds skyndsamt även när det finns behov av psykologisk kompetens i utredningarna, så att rätt åtgärder kan sättas in för de elever som är i behov av särskilt stöd.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Habo kommun att **senast den 25 april 2016** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avge lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Habo kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Ansvariga på skolan ska se till att elevers stödbehov utreds skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att en elev ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt.

Representanter för elevhälsan uppger vid intervju att det, när extra anpassningar har satts in men inte hjälper, sker en intensifiering av anpassningarna. Om inte heller dessa anpassningar får avsedd effekt görs en anmälan till rektorn. Även rektorn uppger vid intervju att en anmälan görs till rektorn om de extra anpassningar som har satts in inte hjälper. Vidare uppger rektorn att utredningar sker skyndsamt utifrån elevernas bedömda behov, men att det finns en kölista till psykologen när det gäller utredningar samt att det kan dröja ett halvår om det inte är akut. Rektorn uppger att om en elev har ett åtgärdsprogram och det behövs en utredning till kan det ta tid, men rektorns känsla är att om det blir akut med oro kring en elev sker det mer skyndsamt. När skolan inte kommer vidare finns en stor öppenhet för att agera skyndsamt.

Vid telefonsamtal och i kompletterande skrivelse till Skolinspektionen uppger rektorn i huvudsak följande. Väntetiden till psykologen är för närvarande sex månader och det finns i nuläget sju elever vid Alléskolan som står i kö till psykologutredning. Skolan har inte bedömt att någon av dessa elever är i akut behov av utredning. Åtgärder utifrån de utredningar och kartläggningar som skolan hittills har gjort pågår i väntan på en vidare skolpsykologisk utredning. Relevanta åtgärder sätts således in för eleverna under väntetiden. Om skolan anser att en skyndsamt utredning behövs finns två alternativ. Antingen kan eleven prioriteras upp i kölistan efter dialog mellan specialpedagoger i en kommungemensam grupp, eller så kan kontakt tas med kommunens barn- och utbildningschef kring behovet, varpå en skyndsamt utredning kan göras utanför

Beslut

2016-01-19

6 (11)

Dnr 43-2015:4302

kölistan så att ingen annan elev påverkas av längre kötid. Någon sådan situation har inte varit aktuell på Alléskolan under innevarande läsår. Om det hade funnits sådan oro kring en elev att elevhälsan hade bedömt att behovet av psykologutredning var mer akut än sex månader hade rektorn känt till det.

Skolpsykologen har därefter till Skolinspektionen uppgett att eleverna i Habo kommun i nuläget får vänta i genomsnitt sju månader på en psykologutredning.

Utredningen visar att det på Alléskolan finns elever som står i kö för en psykologutredning och att väntetiden på en sådan utredning för närvarande är åtminstone sex månader. Som ovan nämnts ska en rektor som får kännedom om att en elev trots extra anpassningar riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, se till att elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt. Eftersom de elever, som av skolan har bedömts vara i behov av psykologutredning, får vänta i sex månader innan deras behov av särskilt stöd kan utredas, kan skollagens krav på skyndsamt utredning inte anses vara uppfyllt i detta fall enligt Skolinspektionens bedömning. Att skolan har bedömt att eleverna inte är i akut behov av psykologutredning samt att det under vissa förutsättningar finns möjlighet att få till stånd en utredning av psykolog inom kortare tid föranleder ingen annan bedömning. Skyldigheten att utreda en elevs behov skyndsamt gäller så fort en anmälan har gjorts till rektorn för att rätt åtgärder ska kunna sättas in för de elever som är i behov av särskilt stöd. Rektorn och huvudmannen måste därför säkerställa att alla elevers stödbehov utreds skyndsamt.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Habo kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Habo kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga bedömningsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

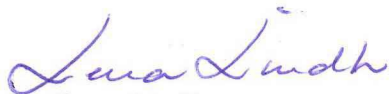
Beslut

2016-01-19

9 (11)

Dnr 43-2015:4302

På Skolinspektionens vägnar

Lena Lindh
Beslutsfattare

Anna Rosenquist Robertson
Föredragande/Utreddare

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Alléskolan

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2

2016-01-19

11 (11)

Dnr 43-2015:4302

Bilaga 2: Fakta om Alléskolan

Alléskolan i Habo kommun är en skolenhet med förskoleklass och årskurserna 1–6. På skolenheten finns vid inspektionstillfället totalt 479 elever, varav 73 elever i förskoleklass. Det arbetar drygt 60 personer på skolenheten och personalen är indelad i fyra arbetslag. Till skolan hör även fyra fritidshem, bestående av fritidshem A, B och C för förskoleklass och årskurs 1–2 och fritidshem D för årskurs 3–6. Alléskolan leds av en rektor, som tillträdde sin tjänst i augusti 2015.